

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 3 stycznia 2025 r.

Znak: WK.610.30.4.2024

Pan
Czesław Majdak
Wójt Gminy
Koszarawa

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 24 września 2024 r. do 5 listopada 2024 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej **Gminy Koszarawa** za okres od 1 stycznia 2020 r. do 5 listopada 2024 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 5 listopada 2024 r. przez Wójta Gminy i Skarbnika Gminy, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325 z późn. zm.).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W 2021 r. nieprawidłowo oszacowano wartość zamówienia na zadanie w zakresie zimowego utrzymania dróg powiatowych na terenie Gminy Koszarawa, czym naruszono art. 28, art. 35 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 36 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.).*

Nieprawidłowe szacowanie polegało na tym, że dla ustalenia wartości zamówienia przyjęto kwotę 234.945,56 zł, stanowiącą wartość dotacji określoną w porozumieniu z dnia 10 sierpnia 2020 r. w sprawie zimowego utrzymania dróg powiatowych zawartym pomiędzy Gminą Koszarawa a Powiatem Żywieckim.

Zgodnie z zasadami wynikającymi z przepisów Prawa zamówień publicznych Zamawiający powinien przyjąć łączną wartość zamówień tego samego rodzaju udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub poprzednim roku budżetowym, z uwzględnieniem zmian ilościowych zamawianych usług, albo łączną wartość zamówień, których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub dostawie.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników Urzędu Gminy, pomimo iż są to powtarzające się usługi, trudno przewidzieć jakie koszty będą generowane w danym sezonie, co wynika wprost ze specyfiki przedmiotu zamówienia, a ściślej wynagrodzenie wykonawcy uzależnione jest od warunków atmosferycznych i konieczności podjęcia akcji związanej z zimowym utrzymaniem dróg czy też prowadzenia akcji biernej bądź też interwencyjnej.

Należy zauważyć, że Zamawiający miał możliwość ustalenia wartości szacunkowej na podstawie wydatków wykonanych w ubiegłym roku budżetowym, gdyż zadanie to realizował już w sezonie zimowym 2020/2021 r.

Notatka służbowa z ustalenia wartości zamówienia stanowiąca załącznik do wniosku w sprawie podjęcia postępowania sporządzona została przez Podinspektora ds. zamówień publicznych.

Nadzór w tym zakresie sprawował p. Marcin Cebula – Sekretarz Gminy Koszarawa.

Ww. wniosek pod względem merytorycznym zatwierdził p. Czesław Majdak – Wójt Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 1

Zapewnić szacowanie wartości zamówienia w zakresie zimowego utrzymania dróg powiatowych na terenie Gminy Koszarawa, zgodnie z art. 28, art. 35 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz art. 36 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z poz. 2024 r. poz. 1320 z późn. zm.).

W zakresie ksiąg rachunkowych:

- Do dnia 29 października 2024 r. nie ujęto w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Koszarawa kary umownej, naliczonej w 2021 r. w związku z niedotrzymaniem terminu realizacji zadania przez Wykonawcę, czym naruszono art. 20, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.) oraz art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.). Było to także niezgodne z postanowieniami Terminarza obiegu dokumentów finansowo-księgowych wprowadzonym załącznikiem nr 1 do zarządzenia Nr 79A/20 z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie zmiany w zarządzeniu Nr 90/19 Wójta Gminy Koszarawa, z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Koszarawa ze zmianami.*

W wyniku postępowania o wyłonienie wykonawcy zawarta została umowa nr ZP.00038093/01.2021 z dnia 11 czerwca 2021 r. o realizację zadania pod nazwą „Budowa instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej w Gminie Koszarawa”. Termin zakończenia zadania i oddanie przedmiotu umowy miały nastąpić w dniu 25 sierpnia 2021 r. W związku ze stwierdzonymi licznymi, lecz usuwalnymi wadami, które miały zostać usunięte do dnia 8 września 2021 r., ostatecznie przedmiot zamówienia odebrano dopiero w dniu 5 października 2021 r. Termin robót przekroczone o 41 dni. W związku z powyższym, pismem z dnia 8 października 2021 r. Wójta Gminy Koszarawa, naliczona została Wykonawcy kara umowna na podstawie § 13 ust. 1 lit. a ww. umowy w wysokości 64.567,21 zł. O tym fakcie powiadomiono Wykonawcę.

W dniu 31 stycznia 2024 r. Gmina Koszarawa wysłała do Wykonawcy ostateczne, przedsądowe wezwanie do zapłaty wraz z oświadczeniem o potrąceniu.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, przyczyną nieujęcia w księgach ww. należności było nieprzekazanie do księgowości przez podinspektora ds. zamówień publicznych pisma o naliczonej karze w 2021 r. Pracownik ten wyjaśnił, że pisma tego nie przekazał wobec istniejącej sytuacji związanej z ogłoszonym stanem epidemii COVID-19, który nie dawał możliwości realizacji roszczenia oraz interpretacji obsługi prawnej, iż ostateczna kwota należna po wykorzystaniu środka negocjacji jest właściwą należnością.

Kopia pisma z dnia 8 października 2021 r. dotyczącego naliczonej kary w trakcie kontroli, tj. w dniu 28 października 2024 r. została przekazana do pracownika działu księgowości i z taką datą została wystawiona oraz zaksięgowana nota obciążeniowa nr 3/2024 dla Wykonawcy oraz przesłana pocztą na adres firmy.

Przekazanie informacji o naliczeniu kary umownej należało do Podinspektora ds. zamówień publicznych. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Marcin Cebula – Sekretarz Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Koszarawa w zakresie przekazywania do księgowości dokumentów powodujących powstanie należności Gminy Koszarawa, celem bieżącego ujęcia ich w księgach rachunkowych, stosownie do art. 20, art. 24 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 z późn. zm.) oraz art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.), a także zgodnie z terminarzem obiegu dokumentów finansowo-księgowych wprowadzonym załącznikiem nr 1 do zarządzenia Nr 79A/20 z dnia 10 listopada 2020 r. w sprawie zmiany w zarządzeniu Nr 90/19 Wójta Gminy Koszarawa, z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Koszarawa.

W zakresie planu finansowego:

- W 2023 r. w Urzędzie Gminy Koszarawa dokonano wydatków, które nie miały pokrycia w planie finansowym jednostki, czym naruszono art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).

Kwoty przekroczenia planu dotyczyły wydatków poniesionych wg następującej klasyfikacji budżetowej:

- dział 600 „Transport i łączność”, rozdział 60014 „Drogi publiczne powiatowe”, § 4170 „Wynagrodzenia bezosobowe”. Na dzień 23 lutego 2023 r. przekroczono plan wydatków o kwotę 627,33 zł.

Zwiększenia planu finansowego wydatków dokonano w dniu 24 lutego 2023 r. zarządzeniem nr 15.23 Wójta Gminy Koszarawa.

- dział 801 „Oświata i wychowanie”, rozdział 80195 „Pozostała działalność”:
 - § 4750 „Wynagrodzenia nauczycieli wypłacane w związku z pomocą obywatelom Ukrainy”. Na dzień 22 marca 2023 r. przekroczono plan wydatków o kwotę 3.327,00 zł,

- § 4860 „Pozostałe wydatki bieżące na zadania związane z pomocą obywatelom Ukrainy”. Na dzień 22 marca 2023 r. przekroczono plan wydatków o kwotę 500,00 zł.
- Zwiększenia planu wydatków dla tych paragrafów dokonano zarządzeniem Nr 21.23 Wójta Gminy Koszarawa z dnia 27 marca 2023 r.

Wydatki do wypłaty zatwierdził p. Czesław Majdak – Wójt Gminy Koszarawa, wstępnej kontroli zgodności operacji finansowych z planem finansowym dokonała p. Janina Tlałka – Skarbnik Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 3

Zapewnić dokonywanie wydatków zgodnie z planem finansowym Urzędu Gminy Koszarawa, stosownie do art. 44 ust. 1 pkt 3, art. 52 ust. 1 pkt 2 oraz art. 254 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.) oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Koszarawa w zakresie weryfikacji planu finansowego i dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji finansowej z planem finansowym, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie sprawozdawczości:

- W latach 2021 - 2024 (II kwartał) nieprawidłowo weryfikowano pod względem merytorycznym jednostkowe sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów samorządowej jednostki budżetowej i sprawozdania Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, sporządzane z ksiąg rachunkowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszarawie, co było niezgodne z § 9 ust. 1 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1564 z późn.

zm.) oraz § 6 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 1 rozdziału 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia, zastąpionego przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.).

Nieprawidłowa kontrola merytoryczna ww. sprawozdań budżetowych sporządzonych za powyższe okresy z ksiąg rachunkowych GOPS-u w Koszarawie, jednostce podległej Gminie, polegała na tym, że przyjmowano bez uwag te sprawozdania, pomimo że:

- sprawozdania Rb-27ZZ sporządzone przez GOPS w Koszarawie jako jednostkę realizującą zadania zlecone, wykazywały dane w kolumnie „Dochody potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego”,
- w sprawozdaniach Rb-27S GOPS w Koszarawie wykazywał w § 2360 „Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami” stanowiące dochód Gminy Koszarawa.

Uprawnienie do wykazania danych z tytułu dochodów potrąconych w Rb-27ZZ na rzecz Gminy Koszarawa oraz dochodów wykonanych związanych z realizacją zadań zleconych ujętych w § 2360 w sprawozdaniach Rb-27S przysługiwało wyłącznie jednostce samorządu terytorialnego.

Kwoty nienależnie ujętych potrąceń w sprawozdaniach sporządzonych przez GOPS w Koszarawie wynosiły w Rb-27ZZ:

- od początku roku do końca IV kwartału 2021 r. kwotę 4.458,16 zł w rozdziale 85502 „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”, § 0980,
- od początku roku do końca IV kwartału 2022 r. kwotę 6.083,85 zł w ww. rozdziale 85502, § 0980,
- od początku roku do końca IV kwartału 2023 r. kwotę 502,35 zł, w tym: w rozdziale 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze” w § 0830 „Wpływy z usług” w wysokości 22,05 zł i w rozdziale 85502 w § 0980 „Wpływy z tytułu zwrotów wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego” w wysokości 479,10 zł, w rozdziale 85503 „Karta Dużej Rodziny”, § 0690 w wysokości 1,20 zł,
- od początku roku do końca II kwartału 2024 r. kwotę 1.000,07 zł w tym: w ww. rozdziale 85228 w § 0830 w wysokości 10,15 zł, i w ww. rozdziale 85502, § 0830 w wysokości 989,92 zł.

Nieprawidłowo wykazane dochody przez GOPS w Koszarawie wynosiły w Rb-27S w rozdziale 85502 „Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego”, § 2360:

- od początku roku do 31 grudnia 2021 r. kwotę 4.458,16 zł,
- od początku roku do 31 grudnia 2022 r. kwotę 6.083,85 zł,
- od początku roku do 31 grudnia 2023 r. kwotę 479,10 zł,
- od początku roku do II kwartału 2024 r. kwotę 989,92 zł.

Prowadzenie ksiąg rachunkowych GOPS-u w Koszarawie oraz sporządzanie sprawozdań budżetowych na ich podstawie powierzone zostało pracownikom Urzędu

Gminy na podstawie uchwały Nr XXVI/128/16 Rady Gminy Koszarawa z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie organizacji wspólnej obsługi dla samorządowych jednostek budżetowych Gminy Koszarawa oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszarawie przez Urząd Gminy Koszarawa, ze zmianą wprowadzoną uchwałą Nr XIII/86/19 z dnia 22 listopada 2019 r.

Pracownicy Urzędu Gminy Koszarawa wyjaśnili, że sprawozdania Rb 27ZZ i Rb-27S złożone przez GOPS w Koszarawie były przyjmowane bez uwag, co wynikało z błędnej interpretacji przepisów określających zasady ujmowania kwot dochodów wykonanych, w tym potrąconych na rzecz jednostek samorządu terytorialnego.

Procedury wewnętrzne obowiązujące w Urzędzie Gminy Koszarawa nie zawierały uregulowań dotyczących dokonywania kontroli merytorycznej sprawozdań budżetowych.

Kontroli merytorycznej sprawozdań przed ich włączeniem do sprawozdania zbiorczego dokonywała p. Janina Tlałka – Skarbnik Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 4

Uzupełnić procedury wewnętrzne o zasady dokonywania kontroli merytorycznej jednostkowych sprawozdań budżetowych przed ich włączeniem do sprawozdań zbiorczych Gminy Koszarawa, zgodnie z § 9 ust. 1 i 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2024 r. poz. 454 z późn. zm.) oraz § 6 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 pkt 1 rozdziału 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.).

W zakresie realizacji dochodów z zadań zleconych:

- *W latach 2023 - 2024 nieterminowo przekazano Wojewodzie Śląskiemu pobrane dochody budżetowe przez Gminę Koszarawa, związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi przepisami, czym naruszono art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.). Powyższe dotyczyło dochodów pobranych w rozdziale 85228 „Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze”, w § 0830 „Wpływy z usług”, w wysokości 63,00 zł, które pobrano do 10 sierpnia 2023 r., natomiast na rachunek organu Urząd Gminy Koszarawa przekazał je w wysokości 59,85 zł w dniu 22 sierpnia 2023 r. i w tym dniu zostały odesłane do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. Zwłoka w przekazaniu dochodów do Wojewody Śląskiego wyniosła 7 dni.*

W procedurach wewnętrznych brak było zasad regulujących sposób przekazywania do budżetu Gminy dochodów pobranych na rzecz Wojewody Śląskiego.

W trakcie kontroli przyjęte zostało zarządzenie Wójta Gminy Koszarawa Nr 49.2024 z dnia 3 października 2024 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej jednostek budżetowych Gminy Koszarawa w zakresie zasad i terminów przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami oraz zwrotów nienależnie pobranych świadczeń i innych środków sfinansowanych z dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa.

Zadania w zakresie terminowego przekazywania należnych Wojewodzie Śląskiemu wykonanych dochodów przez Gminę Koszarawa należały do pracownika ds. płac, zus, księgowości pozabudżetowej. Nadzór tym zakresie pełniła p. Janina Tłaska – Skarbnik Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 5

Zapewnić terminowe przekazywanie Wojewodzie Śląskiemu dochodów budżetowych pobranych przez Gminę Koszarawa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi przepisami, stosownie do przepisu art. 255 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz.1530 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. tej ustawy.

W zakresie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości:

- W latach 2020 - 2024 (do dnia kontroli), nieprawidłowo przeprowadzono czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności danych wykazanych przez podatników podatku od nieruchomości o posiadanych nieruchomościach oraz nie wezwano podatników do złożenia korekt informacji, a także do wyjaśnienia przyczyn ich niezłożenia. Było to niezgodne z art. 272 pkt 2 i 3, art. 274a § 1 i § 2 oraz art. 281 § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r., poz. 900 z późn. zm.), w związku z art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1170 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło podatników osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą: 1/1655 i 1/910.

Z ogólnodostępnych stron internetowych wynikało, że na nieruchomościach ww. podatników, na których prowadzona jest działalność gospodarcza, znajdowały się budowle (tj. powierzchnia utwardzona wyłożona kostką brukową).

W trakcie kontroli, na wezwanie organu podatkowego, ww. podatnicy złożyli korekty informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w których:

- podatnik o numerze karty kontowej 1/1655 wykazał budowle o wartości 32.000,00 zł. Organ podatkowy wydał w dniu 29 października 2024 r. decyzję w sprawie zmiany

decyzji ustalającej łączne zobowiązanie pieniężne na rok 2024 oraz dokonał przypisu na karcie kontowej w kwocie 320,00 zł,

- podatnik o numerze karty kontowej 1/910 wykazał budowlę o wartości 6.500,00 zł. Organ podatkowy wydał w dniu 29 października 2024 r. decyzję w sprawie zmiany decyzji ustalającej łączne zobowiązanie pieniężne za lata 2020-2023 i na rok 2024 oraz dokonał przypisu na karcie kontowej w łącznej kwocie 650,00 zł.

Łączny przypis podatku od nieruchomości ww. podatników za lata 2020-2024 wynosi 970,00 zł.

Zadania związane z wymiarem podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych i osób prawnych należały do Podinspektora ds. wymiaru podatku i ochrony środowiska. Nadzór w tym zakresie sprawowali p. Marcin Cebula – Sekretarz Gminy i p. Janina Tlałka – Skarbnik Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Koszarawa w zakresie dokonywania czynności sprawdzających informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, stosownie do art. 272 pkt 2 i 3, art. 274a § 1 i § 2, art. 281 § 1 i § 2, art. 198 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 z późn. zm.), w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3, art. 1a ust. 1 pkt 2, art. 6 ust. 2, ust. 6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 70 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.).

- W latach 2020 - 2024 (do dnia kontroli), na kartach kontowych podatników będących osobami fizycznymi dokonywano przypisu/odpisu podatku od nieruchomości/łącznego zobowiązania pieniężnego z dniem wystawienia decyzji podatkowych, zamiast z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego ustalającej wysokość tego zobowiązania. Było to niezgodne z art. 21 § 1 pkt 2 w związku z art. 212 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacji podatkowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.) oraz § 4 ust. 1 pkt 2 i § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r., Nr 208, poz. 1375).*

Powyższe stwierdzono na przykładzie podatników prowadzących działalność gospodarczą oraz nieprowadzących działalności o numerach kart kontowych: 11/656, 1/1694, 11/779, 1/1655, 1/910, 1/1661, 1/1443 (od IV/2022 11/846), 1/1259 (od IV/2022 11/847), 1/264, 1/1186.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracownika, powyższe wynikało z ustawień programu księgowego, podjęto działania w sprawie zmiany tych ustawień i zapewnienia prawidłowości dokonywania przypisu.

Zadania w zakresie m.in.: prowadzenia ewidencji księgowej podatków lokalnych od osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej należały do Referenta ds. księgowości podatkowej. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Janina Tlałka – Skarbnik Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 7

Zapewnić prawidłowe dokonywanie przypisu podatku na kartach kontowych podatników (osób fizycznych), stosownie do § 4 ust. 1 pkt 2, § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze art. 212, art. 21 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z najmu i dzierżawy:

- *W latach 2020 - 2021 i w 2023 r. zaniechano dokonania waloryzacji czynszu dzierżawnego o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, stosownie do stopnia inflacji ogłoszonego przez Prezesa GUS za rok poprzedni, raz w roku. Było to niezgodne z postanowieniami § 4 pkt 3 umowy z dnia z 31 grudnia 2018 r. oraz § 4 pkt 4 umów dzierżawy z dnia 1 września 2020 r. oraz z dnia 30 czerwca 2023 r., w związku z art. 162 pkt 1 oraz art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r., poz. 869 z późn. zm.).*

Powyższe dotyczyło następujących umów:

- *najmu z dnia z 31 grudnia 2018 r. (na okres 3 lat, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2019 r.) oraz z dnia 31 grudnia 2021 r. (na czas określony 5 lat, z mocą obowiązującą tj. od dnia 1 stycznia 2022 r.), w których w § 4 pkt 3 wskazano, iż „Wysokość czynszu netto będzie automatycznie waloryzowana w okresach rocznych na dzień 31 stycznia o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług, stosownie do stopnia inflacji ogłoszonego przez GUS”,*
- *dzierżawy z dnia z dnia 1 września 2020 r. (na czas określony 3 lat, tj. od dnia 1 lipca 2020 r. do dnia 30 czerwca 2023 r.) oraz z dnia 30 czerwca 2023 r. (na czas określony 5 lat, tj. od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 30 czerwca 2028 r.), w których w § 4 pkt 4 wskazano, iż „W okresie obowiązywania umowy czynsz podlega podwyższeniu o wartość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłoszonego przez Prezesa GUS za rok poprzedni, raz w roku”.*

Ww. wskaźnik podany przez GUS był następujący: w 2020 r. wynosił 3,4%, w 2021 r. wynosił 5,1%, w 2023 r. wynosił 11,4%.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, nie dokonano podwyższenia wysokości czynszu za najem/ dzierżawę o wartość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłoszonego przez Prezesa GUS z uwagi na fakt, iż zmiana

wysokości stawki czynszu w lokalach użytkowych regulowana była odpowiednimi zarządzeniami Wójta Gminy Koszarawa, co uznano za wystarczające w ww. kwestii.

Z akt sprawy nie wynikało, aby w ww. okresie, tj. w 2020 r., 2021 r. i 2023 r. dokonano zmiany wysokości stawki czynszu w powyższych umowach.

Zadania związane z realizacją ww. umów najmu/dzierżawy, w tym waloryzacji czynszu, należały do Podinspektora ds. OC, rolnictwa, leśnictwa, gospodarki komunalnej i zagospodarowania przestrzennego. Nadzór w tym zakresie pełnił p. Marcin Cebula – Sekretarz Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 8

Ustalić czynsz dzierżawny nieruchomości Gminy Koszarawa zgodnie z postanowieniami zawartych umów najmu/dzierżawy, mając na uwadze art. 42 ust. 5, art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.).

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Koszarawa w zakresie dokonywania waloryzacji czynszów dzierżawy, stosownie do art. 42 ust. 5, art. 162 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie gospodarki nieruchomościami komunalnymi:

- W latach 2020 - 2023 w przeprowadzonych czterech procedurach oddania w najem/dzierżawę:
 - zaniechano podania do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej, a także na stronach internetowych Urzędu, informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości.Było to niezgodne z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 65 z późn. zm.).
- braku wskazania w wykazach nieruchomości sporządzanych w związku z oddaniem nieruchomości w najem lub dzierżawę:
 - oznaczenia nieruchomości według księgi wieczystej oraz
 - katastru nieruchomości;
 - opisu nieruchomości;
 - przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania,
 - terminu zagospodarowania nieruchomości;
 - wysokości opłat z tytułu najmu lub dzierżawy,
 - terminów wnoszenia opłat; zasad aktualizacji opłat;
 - informacji o przeznaczeniu do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie.Powyższe było niezgodne z art. 35 ust. 2 pkt 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11 ww. ustawy.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, zaniechano zamieszczenia w prasie lokalnej informacji o wywieszeniu wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem/dzierżawę, z uwagi na fakt, iż uznano, że umieszczenie ww. informacji na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w sposób zwyczajowo przyjęty będzie wystarczające dla zapewnienia dotarcia tej informacji dla szerokiego kręgu podmiotów. W przypadku zawierania umów najmu lub dzierżawy na kolejny okres zostanie opracowany rzetelny wykaz nieruchomości dotyczący umów najmu/ dzierżawy.

Zadania w zakresie sporządzania i publikowania wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę należały do Podinspektora ds. OC, rolnictwa, leśnictwa, gospodarki komunalnej i zagospodarowania przestrzennego. Nadzór w tym zakresie pełnił p. Marcin Cebula – Sekretarz Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Koszarawa w zakresie sporządzania wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, publikacji tych wykazów przez ogłoszenie w prasie lokalnej, a także na stronach internetowych Urzędu, stosownie do art. 35 ust. 1 i 2 pkt 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.).

- Do dnia zakończenia kontroli nie ustanowiono trwałego zarządu na nieruchomościach komunalnych oddanych na rzecz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Koszarawie utworzonego w 2012 r. Było to niezgodne z przepisami art. 43 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.), w związku z art. 162 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.).*

W skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Koszarawie utworzonego w 2012 r. weszła Szkoła Podstawowa i Przedszkole nr 2 w Koszarawie, oba mieszczące się pod adresem Koszarawa 434. W 2017 r. do zespołu włączone zostało Przedszkole nr 1 mieszczące się pod adresem Koszarawa 142.

Decyzją Wójta Gminy Koszarawa nr BGK-72242/08 z dnia 22 sierpnia 2008 r. oddano w trwałą zarząd ówczesnej Szkole Podstawowej, zabudowaną budynkiem szkoły nieruchomość oznaczoną jako działka nr 9131/6 o pow. 1.0060 ha, z przeznaczeniem na cele statutowe.

Po ww. zmianach organizacyjnych nie ustanowiono trwałego zarządu na wszystkich nieruchomościach pozostających w dyspozycji Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Koszarawie.

Zgodnie z wyjaśnieniami pracowników, nie dokonano wygaszenia decyzji nr BGK-72242/08 z dnia 22 sierpnia 2008 roku w sprawie oddania Szkole Podstawowej

nieruchomości komunalnych w trwały zarząd, z uwagi na fakt, że decyzja ta jest obowiązująca i ma również odniesienie do nieruchomości zlokalizowanej w Koszarawie 142. Ponadto, uznano fakt włączenia w 2017 r. uchwałą Rady Gminy Przedszkola nr 1 do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego za wystarczający, gdyż nie doszło do likwidacji szkoły podstawowej, a jedynie do jej przekształcenia w zespół szkolno-przedszkolny.

Należy zauważyć, że aktualnie funkcjonuje jedna jednostka organizacyjna pod nazwą Zespół Szkolno-Przedszkolny w Koszarawie, natomiast ww. decyzja z 2008 r. dotyczyła jednostki organizacyjnej – Szkoły Podstawowej w Koszarawie, która w 2012 r. została włączona w skład ww. Zespołu i nie jest już samodzielną jednostką organizacyjną.

Ponadto, do dnia kontroli wartość nieruchomości zabudowanej pod adresem Koszarawa 142 znajdowała się w księgach rachunkowych Urzędu Gminy Koszarawa.

Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Koszarawie do dnia kontroli nie wystąpił o wydanie decyzji w sprawie ustanowienia trwałego zarządu na nieruchomościach pozostających w dyspozycji tego Zespołu.

Zadania związane z ustanowieniem trwałego zarządu należały do Podinspektora ds. OC, rolnictwa, leśnictwa, gospodarki komunalnej i zagospodarowania przestrzennego. Nadzór w tym zakresie pełnił p. Marcin Cebula – Sekretarz Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 11

Podjąć działania celem oddania w trwały zarząd na rzecz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Koszarawie nieruchomości pozostających w dyspozycji tego zespołu, mając na uwadze przepisy art. 43 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.), a ponadto art. 162 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

W zakresie dodatków uzupełniających dla nauczycieli – art. 30a ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela:

- W latach 2020 - 2021 i w 2023 r. nieprawidłowo zweryfikowano wydatki poniesione na wynagrodzenia nauczycieli i uwzględniono w faktycznie poniesionych wydatkach na wynagrodzenia nauczycieli jednorazowe świadczenia na start dla nauczyciela początkującego oraz nagrody przyznane przez Minister Edukacji Narodowej na stopniu awansu zawodowego początkujący, mianowany i dyplomowany na mocy § 1 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli (Dz. U. z 2020 r. poz. 795), w związku z art. 49 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r., poz. 2215 z późn. zm.).*
Było to niezgodne z pouczeniem zawartym w punkcie 4 załącznika nr 2 (stanowiącego wzór sprawozdania) do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego

w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 1303), następnie rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 15 grudnia 2022 r. (Dz. U. z 2022 r. poz. 2767 z późn. zm.) oraz z art. 30 ust. 1, art. 53a ust. 5 ww. ustawy.

Powyższe dotyczyło:

- nagród przyznanych przez Ministra Edukacji Narodowej w 2023 r., co spowodowało zawyżenie wydatków poniesionych na wynagrodzenia dla nauczyciela: początkującego - o kwotę 6.750,00 zł, mianowanego - o kwotę 1.125,00 zł oraz dyplomowanego - o kwotę 15.750,00 zł.

Łączna kwota przyznanych nagród wynosiła 23.625,00 zł.

- wypłat jednorazowego świadczenia na start dla nauczyciela początkującego, co spowodowało zawyżenie wydatków poniesionych na wynagrodzenia dla nauczyciela początkującego, i tak: w 2020 r. wypłacono 2 nauczycielom w wysokości 2.000,00 zł, w 2021 r. wypłacono 2 nauczycielom 2.000,00 zł i w 2023 r. wypłacono 1 nauczycielowi w wysokości 1.000,00 zł.

Łączna kwota wypłaty jednorazowego świadczenia na start wynosiła 5.000,00 zł.

Powyższe kwoty zostały wykazane w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego za lata 2020 - 2021 i 2023 r.

W dniu 14 października 2024 r., tj. w trakcie trwania kontroli, sporządzono korekty ww. sprawozdań, w których nie ujęto przyznanych nagród Ministra Edukacji Narodowej oraz jednorazowych świadczeń na start.

W konsekwencji, wskazana kwota różnicy za 2020 r. (kolumna 10 sprawozdania za 2020 r.) dla nauczycieli początkujących winna wynosić 7.585,29 zł, a nie podana 5.585,29 zł, natomiast kwota różnicy za 2023 r. (kolumna 10 sprawozdania za 2023 r.) dla nauczycieli mianowanych winna wynosić 3.261,36 zł, a nie podana 2.136,36 zł.

Powyższe spowodowało konieczność wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli. W dniu 14 października 2024 r. zostały przekazane wyrównania dla nauczycieli za rok 2020 i 2023.

Natomiast w 2021 r. wskazana kwota różnicy za 2021 r. (kolumna 10 sprawozdania za 2021 r.) dla nauczycieli początkujących (winna wynosić 4.129,03 zł, a nie podana 6.129,03 zł) nie spowodowała konieczności wypłaty dodatku uzupełniającego dla nauczycieli stopnia awansu zawodowego początkujący, gdyż osiągnięte wynagrodzenia (bez jednorazowego dodatku na start) tych nauczycieli nadal pozostawały na poziomie wyższym niż średnie wynagrodzenia określone w ustawie Karta Nauczyciela.

Zadania w zakresie dokonywania analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, przygotowania oraz przekazywania sprawozdań dotyczących analizy wynagrodzeń podmiotom wskazanym w przepisie art. 30a ust. 5 ustawy Karta Nauczyciela należały do Podinspektora ds. płac, zus, księgowości pozabudżetowej.

Nadzór w tym zakresie do 31 grudnia 2022 r. sprawował p. Marcin Cebula – Sekretarz Gminy, a od 1 stycznia 2023 r. p. Janina Tlałka – Skarbnik Gminy Koszarawa.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Koszarawa w zakresie analizy poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, stosownie do § 1 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 sierpnia 2009 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli (Dz. U. z 2023 r. poz. 1258), art. 30 ust. 1, art. 53a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 z późn. zm.), w związku pouczeniem zawartym w punkcie 4 załącznika nr 2 i w punkcie 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2767 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do Kolegium tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/